

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 25. maja 1897.

Leto III.

Dvakrat črez Ture.

Spisal J. M.

(Dalje.)

2. Črez škrbino Pfandel.

Kmalu smo stopili na ledenik. Bil je skoraj ves pokrit s snegom; morali smo torej biti že nekoliko oprezni. Sploh je previdnost na ledenikih povsod prav potrebna. Ako ledenika ne krije sneg, potem že še ležeš po njem brez vrvi. Neogibno pa je potrebna, kadar je sneg zapadel razpoke; in velik neumnež je, kdor si tedaj upa sam na ledenik. Kako lahko se mu pod nogami udere prhka snežena odeja, pa pade v globoko razpoko. Srečen je še, kdor zdrsne na dno ali na kak oster leden rob in se ubije, toda strašna usoda čaka njega, ki obtiči globoko v ozki razpoki, iz katere se ne more rešiti; njegovega klicanja na pomoč ne sliši nihče; med mrzlimi ledenimi stenami ga grudita mraz in glad, dokler ga smrt ne reši groznih muk. Ako pa si privezan na vrv in imaš izkušenega vodnika pri sebi, ne padeš nikoli globoko, če se ti tudi udere; vodnik te vzdrži na vrvi in te že izvleče zopet na dan. Seveda, koder hodijo turisti tako pogosto črez ledenik, da je narejena črezenj gaz, tam pač ni tako nevarno; zakaj sledi tvojih prednikov ti kažejo smer, katere se moraš držati. Previdnost pa je tudi tu dobra; naredi se namreč lahko v enem vročem popoldnevu razpoka črez gaz. Sploh je pot črez ledenik zjutraj veliko varnejša nego popoldne; kajti zjutraj je sneg še precej zmrzel in se zato ne udere tako lahko, čeprav je pod njim razpoka, nego pozneje, ko začne solnce pripekati in je sneg kopen.

Tudi črez ledenik Pfandel je narejena gaz, toda poznala se je slabo, ker jo je zadnje dni zapadel sneg. Zato je šel vodnik pred nami in delal v sneg stopinje, katere smo mi pobirali. Vrvi nismo rabili, ker je gaz popolnoma zanesljiva. Hodili

smo po ledeniku skoraj celo uro, predno smo prišli na vrh škrbine. Imeli smo lep razgled na Solnograško, dasi je bilo nekoliko megleno. Pod tabo se razprostira lepa dolina Fuš proti Pinčgavi, onkraj Zalice zagledaš lepo Celsko jezero, v ozadju pa se dviguje sivo Kamenito morje, izza katerega štrli proti nebu Vačman.

Spustili smo se v dolino. Na Solnograški strani je ledenik jako strm; zato je pot iz doline Fuš težavnejša nego od kože pod Klekom. Medpotoma smo srečali veliko družbo, ki je lezla proti nam na Koroško. Našel sem deset oseb, med katerimi sem opazil tudi dve dami. Večina jih je bila oborožena s črnimi naočniki zoper ledenikov blesk. Navzdol smo stopali jako urno. Kjer je vodnik rekel, da ni razpok, smo se prijetno peljali. Nad nami so se začele megle zgoščevati. Tu in tam je že padla tudi kaka snežinka; bali smo se, da ne bi začelo prav pošteno mestiti, ker je vlekel hud veter. Toda nebo se nas je usmilo in počakalo s svojimi mokrimi darovi. Megle so se zopet raztrgale in se drevile kakor pošasti okoli granitnih vrhov; solnce je zopet prisijalo, in zablesteli so v njegovih žarkih ledeniki.

Ko smo prilezli pod ledenik, smo zagledali pod seboj Travenško planino (1521 m). Lahkonoge kože so nam priskakale naproti in nas gledale nekako zaupljivo. Ko smo jim dali kruha, smo se jim prikupili tako, da so nas spremile prav do planine. Pred par leti ni bilo tu razen borne planinske kože nikakega človeškega bivališča. Sedaj stoji tu lep hotel „Trauner-alpe“, ki ima pošto in telefon. Ako se hočeš peljati v bližnjo vas Fuš, ti pokličejo voz po telefonu.

Poslovila sva se od sopotnikov, katerim se je mudilo v kopališče v Št. Wolfgangu, in stopila v hotel „Trauner-alpe“ — največ iz radovednosti. Vse je bilo silno elegantno, v velikem nasprotju s sosednjo revno planinsko kočo. Komaj sva si upala v gostilniško sobo, ki je bila okrašena z lepimi slikami. Bala sva se, da ne bi pokvarila gladkega parketa s svojimi podkovanimi črevlji, in da ne bi žalila s pomazano obleko estetičnega čuta elegantne družbe, ki naju je gledala, ko sva vstopila, kakor vsiljenca. Pozdravila sva jih in sedla. Pogovarjala sva se bolj tiho, da ne bi motila nosljajočega gizdalina, ki je preganjal dolg čas svoji sosedu pa zeval, gledajoč skozi okno na divne ledenike.

Koliko prijaznejše je pač v priprosti planinski koči! Kako prijetno mi je pri sren, ko ležim po dolgem potu na mehki trati pred kočo, ko gledam, kako zlati zahajajoče solnce vrhove gora, kako žare ledeniki in planine v njegovih žarkih, in čujem veselo petje planšaric in glasno ukanje s paše vračajočih se pastirjev. Ko pa pokrije planino noč s svojim temnim plaščem, poslušam pri veselo prasetajočem ognju starega planšarja, ki pripoveduje o skritih zakladih in gorskih duhovih, korenjaškega lovca, ki opisuje nevarnosti, katere je prebil na lovu na divje kože. Samo vesele in zadovoljne obraze vidim okoli sebe, obraze, na katerih se zreali odkritosrčnost in dobrohotnost. Slednjič me objame sladek spanec v dišečem senu. In ko se poslavljam drugo jutro, mi prisrčno stiskajo roke vrli planinci, želeč mi srečno pct. Kako ne bi bil potem vesel, ko odhajam v planinske

kraje, ko zapuščam hrumnost in enoličnost mestnega življenja! Kako prijetno je bivati v prijazni, mirni vasi ob vznožju visokih gora; in ko stojim na bregovih ledenikov, ali zrem na strmih robih krasoto krajev, ki se razprostirajo pod menoj, je pozabljen ves trud in pot, so pozabljene vse težave. Otožno pa mi postaje srce, ko se poslavljam od sivih vrhov, bleščečih se ledenikov in snežišč, od zelenih planin, prijaznih planšarij in veselih pastirjev in se vračam med hrumeči svet, med pusto mestno zidovje. In kako se zopet razveselim, ko zagledam v daljavi s snegom pobeljene gore! Srce mi postane nekako mehko, in želim si peroti, ki bi me ponesle tja, kamor mi hrepeni srce. Toda pozdravljati jih morem samo od daleč, pozdravljati kakor stare znance, ki mi vzbujajo najlepše spomine . . .

Ker je bila družba v hotelu za naju preimenitna in ji tudi midva najbrže nisva ugajala, sva jo prav rada zapustila. Na bregu potoka Fuške Ahe sva legla pod vitko smreko in uživala divni razgled v Kefertal, eno najlepših in najromantičnejših dolin v Turah. Razprostira se proti jugozahodu in ni prav za prav nič drugega kakor jugozahodni konec doline Fuš. V ozadju kipi v nebo mogočni Brajtkopf (3143 m); dva ledenika, Fuški Karkés in Bokkarkés, objemata njegove strme boke. Od vseh strani dreve potoki iz ledenikov v lepih slapovih v dolino. Nama nasproti pa se je izpreminjal v lepih barvah Hohgruberkés. Tudi Vel. Vizbahhorn (3577 m) moli svoje ledeno teme izza zelenih planin iz Kaprunske doline. Na vzhodu pa se blešči krasni Brenkogelkés.

Ob eni popoldne sva odrinila po dolini navzdol. Nisva se smela preveč muditi, ako sva hotela priti v Bruk še pred nočjo, kamor sva imela še šest ur — dolga pot, ko sva bila hodila že devet ur. Korakala sva po Ferlajtenski kotlini. Pot je še dokaj prijetna. Na obeh straneh se dvigujejo visoke gore, ki so skoraj do srede poraščene s temnimi gozdi. Proti vrhu se zelene planine, dokler ne izginejo v temnem pečevju, po katerem dere tu in tam kak potoček v drznih skokih navzdol. Že popolnoma v dolini sva zapazila še sneg. Razpenjal se je namreč črez precej široko strugo potoka Fuške Ahe velikanski obok iz trdega snega, in izpod njega je drl potok kakor iz kakega predora.

Od vasi Fuš dalje je pot bolj enolična. Soluce je vedno bolj pripekalo; bilo je jako soparno. Vse je kazalo, da se pripravlja huda nevihta. Zato sva bila prav vesela, ko sva zagledala pred seboj Bruk. Zavila sva jo naravnost k Lukashanzlu, kjer je najstarejša gostilnica v trgu.

V isti sobi sta prenočevala z nama tudi dva druga dijaka iz „rajha“. Prišla sta iz Berhtesgadna, kakor sta nama pripovedovala. Ker nista bila preveč zgovorna, midva pa tudi kolikor toliko trudna, se nismo dolgo pogovarjali. Kmalu smo utihnili, zunaj pa je začela divjati nevihta. „Hvala Bogu“ sem si mislil, „da sem le pod streho,“ in kmalu me je objel krepek spanec.

(Dalje prih.)

Turistika in znanost.

Spisal Alfonz Paulin.

(Konec.)

Končno naj podam še kratko navodilo, na katero naj bi se turisti ozirali, nabirajoč rastline v znanstveno svrho. Pred vsem je paziti na razdelbo in medsebojno razmerje posameznih naravnih rastlinskih združb. Rastlinske združbe imenujemo tiste pogostne in prav stalne skupine poedinih ali mnogoštevilnih rastlinskih vrst, katere se vsled skupnih potrebščin za življenje naselijo na enih in istih tleh. Različno porazdeljene in razvrščene podajajo te združbe zemljišču, katero pokrivajo, določeno obliko. Spoznavanje rastlinskih združb je v mnogoterem oziru zelo važno; kajti one ne pojasnjujejo le medsebojnega razmerja dotičnih zbok enakih ali podobnih okoliščin združenih vrst, temveč nas tudi uče, kako da zavisi rastlinstvo od krajevnih, klimatičnih in geologiških odnošajev. Smelo trdimo, da nista v nobeni prikazni geologiški značaj in podnebje raznih zemeljskih pasov tako primerno označena kakor ravno v rastlinskih združbah, in vsled tega je tudi njih spoznavanje in opisovanje jako važen del zemljepisa.

Naravne rastlinske združbe nahajamo povsod na takih tleh, katerih človek še ni bistveno predrugačil v svojo svrho. Najvažnejše združbe so gozdi, grmovja, trate (podolski travniki, košenice, planinske senožeti, ledine, goljave), močvirja, mahovja, združbe vodnih rastlin in rastlin pečevnic ter naselnic v laborju (*Geröllpflanzen*). Očividno je, da zavisi kakovost poedine rastlinske združbe od števila in različnosti sestavnih vrst, in da je slika, katero podaja posamezna združba, drugačna, ako je v nji združenih le malo vrst, drugačna pa, če je sestavljena iz mnogo vrst različnih naravnih skupin. Prekoračil bi daleč meje navodilu, ako bi to obširneje razmotroval. Omenim naj torej v tem oziru na primer le različnost gozdov. Razločujemo namreč gozde, v katerih raste listnato drevje, to so listniki, in gozde, v katerih raste le šilovje, to so črni gozdi. Listniki so zopet ali sama hrastina, kostanjevina, brezovina, javorina, bukovina i. dr., ali pa so listniki mešani, to je sestavljeni iz raznih vrst listnatega drevja. Črne gozde zopet razločujemo v borovje, smrečje, jelevje, tisovje ali macesnovje, ali pa so sestavljeni tudi iz mešanega šilovja (mešani črni gozdi). So pa tudi mešani gozdi, kateri imajo listnato drevje in šilovje.

Ne zadostuje torej, da si ogledamo združbo le kot celoto, treba je tudi njene sestavine spoznavati. To pa je le mogoče, ako nabiramo vse nam neznane vrste, ki sestavljajo kako združbo.

Rastline, katere nameravaš nabirati, nabiraj le v celih in poučnih eksemplarjih, t. j. take, ki imajo kolikor mogoče vse rastlinske dele: korenino (oziroma koreniko, čebulo ali gomolj), steblo, liste, cvete in plode na sebi. Seveda velja to

le o zeliščih. O lesastih rastlinah (drevesih in grmih) zadostujejo listnate vejice s cveti in plodi. Da moreš izgresti rastline, potrebuješ približno 10 cm dolgo in 4 cm široko, jekleno, a ne pretrdo lopatico s 25 cm dolgim ročajem; lopatica in ročaj naj bodeta iz celega. Nabrane rastline, katere si poprej osnažil, hrani ali v kositrni pušici (botanični škatlji) ali jih pa vloži spotoma med papir. Ker so velike botanične škatle jako neprilčne, majhne pa hitro napolniš, priporočal bi rastline le sproti vlagati. V to svrhu potrebuješ posebno botanično mapo. To si napraviš iz dveh močnejših, kakih 40 cm dolgih in 25 cm širokih lepenk, med kateri zložiš cele pole polepljenega papirja v večjem številu (porabiš tudi lahko stare časnike). Da moreš mapo na tesno zvezati, si omisli dva po 1 m dolga zatezalna jermena ter ju skleni s posebno naramnico, da ti ni treba nositi mape v rokah. Rastline lepo razgrni med posamezne pole; ako so daljše nego papir, jih moraš upogniti. Ako imaš dovolj papirja pri sebi, vloži med vsako lego rastlin 3 do 4 pole praznega papirja. Rastline, katere sproti vložiš, pa ne smejo nikakor biti premočene; od dežja ali rose mokre rastline je treba poprej posušiti na zraku. Dokler ti to ni mogoče, hrani mokre rastline, na rahlo vložene, v velikem zavojnem papirju, a pazi, da jih ne stlačiš. O večjih vrstah naberi po dva, o srednjih vsaj po tri, o manjših pa vsaj po pet komadov. Sleherni nabrani vrsti prideni listek, na katerem si natanko zabeležil nahajališče (dotično rastlinsko združbo, nadmorsko višino in kakovost podlage). Da se listki ne zamenjajo, jih najbolj kaže nataktniti na eden eksemplar dotične vrste. Na ta način nabrane rastline bodo podajale znanstveno uporabno gradivo.

Slednjič bi še omenil, da bodem z veseljem sprejemal in določal poslane mi rastline, bodi še sveže ali posušene, ter gospodom nabiralcem prav rad podajal zaželjena pojasnila.

Na planine!

Na planine iz nižin
Mene silijo želje,
Da bi zabil vrh planin
Svojo bedo in gorje.

Na planinah bol zamre,
In radost srce navda,
Ko oko krog sebe zre
Veličastni kras sveta.

Na planinah se znebi
Srce vseh skrbi in tež;
Mračni duh se spet zjasni,
Ko prešine zrak ga svež.

Na planine torej zdaj!
Log je zelen, sleč cvetoč,
In pastir v planinski raj
Spet se vrača ukajoč.

Fr. Rojec.

Iz Borovnice v Cerknico.

Spisal J. C. Oblak.

Iz Borovnice pa do Cerknice, gospoda moja, je lepo dolga pot, če bi hodili ob železniškem tiru. Saj če se popeljemo s poštnim vlakom, jo prisopihamo šele v dobri uri do Rakeka, odkoder bomo hodili še pol ure, da zagledamo ta slavni trg s še slavnjšo okolico. Pa vendar od Borovnice do Cerknice ni tako daleč, kot bi človek sodil po času, ki ga potrebuje poštni vlak. Nič več nego tri ure hoda, treba ti je samo črez oni hriboviti svet, ki loči Cerkniško kotlino od prijazne Borovnice. Tega pa vzlic svojim železnim prsim „lukamatija“ ne more presopihati, zato napravi od Borovnice do Cerknice oziroma do Rakeka velikanski ovinek. Cerknica leži ravno na jugu od Borovnice, železnica pa zavije od nje proti severozahodu ter drdra ob temno poraščenih bregih Velikega Trebovnika, ki obmejujejo južnozahodno stran Ljubljanskega barja, do Vrhnike; tam se obrne šele proti južni strani in potem šele krene južnozahodno proti Rakeku. No, nam turistom, hvala Bogu, ni treba delati takih klobas in klobasic radi par klancev. Tudi tega hribovitega sveta, ki loči Borovnico od Cerknice, se ne bojimo tako kakor železni konj, hodimo pa tudi rajši tri ure po tistih klancih in rebrih, nego se pa drgaj-samo eno uro po železnem tiru, ki tudi ni pregladek.

Borovnica leži ob vhodu v prijazno dolino, skozi katero šumlja brhka Borovniščica v pusto Ljubljansko barje, kjer jo sprejme lena mati Ljubljanica v svoje kalno naročje. Na zahodni strani doline se vzdiguje Veliki Trebovnik (808 m), na vzhodni strani pa se vzpenjajo rebra gozdnatega Velikega Srobrotnika. Vhod v dolino krasí mogočni in veličastni viadukt, ki veže oba bregova. Na ta imenitni most so Borovničanje zelo ponosni. Pa so lahko! Saj je njih vasica po njem tudi nekoliko slave pridobila, ko ima ta mogočni in veličastni most čast, imenovati se Borovniški most. Poleg te opravičene ponosnosti pa so Čoklarji prijazni, veseli, pošteni in pa — narodni ljudje, radi česar jih zelo spoštujem in ljubim. No, nekateri ljudje, ki veljajo za bolj učene, trdijo, da se imenuje ta most, ta dika Borovniške vasi, Suhi most, ne pa Borovniški most. Vsak pošteni Borovničan se mora upreti zoper ta nazivek. Kje je zapisano, da se imenuje ta most „Suhi,“ ko vendar ni nič bolj suh, nego drugi mostovi, kadar je — lepo vreme? Jaz saj sem vedno slišal imenovati to most Borovniški most; če ga pa kje imenujejo „Suhi,“ naj ga pa imenujejo! To pa še ni, da bi ga morali vsi tako imenovati. Če menijo, da je „Suhi“ bolj prav nego Borovniški, pa naj dokažejo, zakaj.

Zdaj boste pa tudi gotovo že radovedni, odkod imajo prebivalci Borovniške vasi tudi ime „Čoklarji.“ Da ne boste morda mislili, da jih samo jaz iz hudo-mušnosti tako imenujem, hoteč jih smešiti ali kali — Bog varuj! To ime ima svojo zgodovino. Če je pa kriva ta, da jih imenujem tako jaz in tudi drugi, potem pa ne morem za to, in gotovo me radi tega ne bo noben Borovničan po strani

gledal, če pridem še kdaj med nje, kar si prav iskreno želim in česar se tudi že naprej veselim.

V sosednji Bistri, tam pod hribom, kjer drevi slavna voda Ljubljanica na dan, so imeli Kartuzijanci svoj samostan, ki še zdaj dela Bistro znamenito, v Borovnici pa podružnico. To so bili coklarji, ker so nosili cokle. To nesrečno ime Bistrških coklarjev pa se je počasi prijelо poštenih posvetnih prebivalcev Borovniške vasi, in tako jih imenujejo še sedaj.

Oča Anžuta, stara coklarska glavina, povsem pravi, izviren Coklar, so pa povsem drugačnega mnenja. Oni namreč menijo, da se ni zaneslo to ime iz sosednje Bistre, ampak da je nastalo v domači vasi. Vzrok pa mu je sama svetnica Marjeta v glavnem oltarju Borovniške cerkve, ker ima na desni nogi coklo. Tu se je pa srečala moja učenost z učenostjo očeta Anžute; pričkal se ne bodem z njim, in zato raje prepuščam razsodbo o tej velevažni stvari onim, ki so kompetentnejši od mene in od očeta Anžute. Težko se je izogniti Anžutovega imena, če se govori o Borovnici. Slavni čini tega slavnega Coklarja bi spadali pred vsem v kak humorističen list. Seveda tu ni prostora za nje, ker, žal, s slovensko turistiko niso nič v zvezi.

Cel teden sem bil med Borovničani, in dobro mi je bilo. Stanoval sem pri svojem Borovniškem prijatelju Tonetu, katerega krase vse one zgoraj omenjene pristne coklarske lastnosti, zlasti pa prva, ter se prav imenitno zabaval, ne meneč se za to, če sem mu delal toliko časa kaj nadleže. Ko mi je razkazal vse znamenitosti in neznameitosti svoje drage rodne vasi, kjer je zagledal prvič luč tega revnega sveta in rastel Bogu in ljudem v veselje, me je peljal tudi v „pekel“, do katerega Borovničanje nimajo daleč. Pa da ne bo mislil kdo, da sem se s tem kako dotaknil krščanskega življenja svojih ljubih Borovničanov, moram povedati, da se imenuje „pekel“ krasna romantična soteska, v katero se zožuje Borovniška dolina. Tu uprizarja Borovniščica, prihajajoč s hribovitega sveta med Cerknico in Borovnico skozi Pekel v širšo dolino, tri slape. Žal, da je voda ob nedeževnem vremenu majhna in so ti slapovi premalo močni. Eden je posebno lep in visok. Pa o tem Peklu drugikrat kaj več!

Nekega lepega dne se je Tone spomnil tudi oddaljenih sosedov Cerkničanov ter me oštel, ko sem mu povedal, da še nisem videl slavnega Cerkniškega jezera. Sram me je bilo ter obžaloval sem svojo malomarnost v spoznavanju svoje domovine in njenih neravnih krasot, čeprav bi mu bil jaz za osveto lahko naštel celo vrsto krasnih slovenskih krajev, o katerih bi mi on presneto malo vedel povedati. Pa sem raje molčal — ter šel s prijateljem, da izpolnim svojo domoljubno dolžnost.

Precej zgodaj je bilo, ko sva zavila konec vasi iz doline navzgor v nje desni breg po pobočju Velikega Trebovnika ter jo mahala po dokaj strmi poti proti Pokojišču. Da sva večkrat postala in se ozirala v lepo, v zelenje se odevajočo Bo-

rovniško dolino, na krasne gozdove, ki pokrivajo onkraj doline Vel. Srobrotnik in druge vrhove, katerim gospodarji temni Krim, in po Ljubljanskem barju proti slikovitemu Polhograjskemu pogorju in veličastnim vrhovom Kamniških planin, se razume, zlasti če povem, da moj prijatelj ni posebno vztrajen hribolazec. V petih četrtnkah ure sva bila gori na robu doline, na Pokojišču, majhni vasi, katero prepihujejo ostri kraški vetrovi. Druge znamenitosti za popotnika, ki se zanima za stare stvari, ni kakor v steno neke hiše vzdana stara spominska plošča Bistrškega prelata Markoviča, za vse pa je imenitno, da imajo v gostilnici, brez katere ne sme biti nobena poštena vas, dobro, zdravo žganje.

Tudi nama je dal „en glažek al' pa dva“ korajžo, da sva, veselo popevajoč, dobivši za družabnika še enega najine vrste, jo mahala ali prav za prav mahali proti Padežu, majhnemu selu, oddaljenemu le par korakov od Pokojišča. Okoli Pokojišča in Padeža je svet obdelan.

Lep razgled se nam je odprl. Oko nam plava po velikem delu Kraškega sveta. V daljavi pred nami se kaže temni, raztegnjeni Javornik, pod katerim ponikuje in zopet vstaja tajinstveno Cerknjsko jezero. Pozdravlja nas sivi Nanos in drugi njegovi plešasti kraški sosedje. Proti Logatecu in Planini pa se temniijo velikanski gozdovi, ki pokrivajo visoki svet. Če se obrnemo nazaj proti Pokojišču, ugledamo nekaj korakov od njega oddaljeno selo Zavrh, ki je pomaknjeno tja pod porasteni vrh Trebovnikov.

Padež smo imeli kmalu za sabo. Zeleni gozd nas objame, ki le tu in tam malo „vrzeli,“ da lahko pogledamo v daljavo. Pa ni trajalo dolgo, da smo bili popolnoma na svetlem. Vozna pot se začne viti ob kamenitem zahodnem pobočju zelenega Vinega Vrha (984), ki je najvišji izmed raznih gričev visokega, valovitega sveta, ki se razširja tja do velike Cerknjske ravnine. Na desno od poti se zasveti bela cerkvena vasi Dobeč. Po kamenitih tleh hodimo navzdol. Bližnji svet na okoli ima zbok tistih lijastih used kraški značaj. Zelo pusto bi bilo tod hoditi, da ni lepega razgleda proti Javorniku in Nanosu in na bližnje temne, debele gozdove, v katerih še zasledijo včasih volkove. Kmalu se svet popolnoma zravni. V daljavi pred sabo ugledamo Bežuljak in še dalje prijazne Begunje, odkoder ni več daleč doli do Cerknice. Gori v bregu, precej visoko od naše ceste, se kaže beli Kožlek.

Zablisnil je k nam gori del jezera. Človeka, ki še nikdar ni videl tega jezera, se polasti neko posebno, prijetno čuvstvo, kakor sploh vselej tedaj, kadar zagleda od daleč smoter svojega potovanja.

Od Padeža do Begunj pa bi bili šli lahko tudi po drugi poti, namreč gori čez Kožlek. Malo doli od Padeža, v hosti, bi bili zavili na desno v stran na lepo vozno pot, ki bi nas ravno tako vodila v začetku dolgo časa po prijetnem gozdnem hladu. Ta pot se vije precej vzporedno s to našo, pa ob vzhodnem po-

bočju Vinega Vrha in više ter vodi na Kožlek, od koder bi priromali po oni lepi, svetlobeli cesti, katero vidimo od daleč, potujoč proti Begunjam, strmo navzdol se viti proti ravno omenjeni vasi.

Leno stopamo po pekočem solcu po ravnem, visokem svetu, ki se razteza okoli Bežuljaka tja do Begunj, do dolinice, katero je zarezal Cerkniški potok. Daleč na okoli ni nobene sence. Svet okoli Bežuljaka, ki je pomaknjen na levo od naše ceste v stran, v podnožje Vinega Vrha, in okoli Begunj je dobro obdelan. Na desno od nas se razprostirajo Menešijske senožeti z onimi lijastimi usedami, po katerih raste sem pa tja kak nizek grmič.

„Da bi saj že kmalu bili v Begunjah,“ to je bila moja edina skromna želja, res edina, ker na druge potrebne in nepotrebne želje, katerih ima človek v mestu črez glavo, tako le na popotovanju sredi lepe prirode pozabi popolnoma. Onadva pa sta pozabila še celo na svojo turistično čast ter zaželela sedaj, po dveurni hoji, da bi se ustavili in sede odpočili. Za vse na svetu se nisem hotel vdati. Nalašč sem še prav korajžno stopil, kakor bi prav nič ne čutil hoje v nogah. To jima je imponiralo. Če pa hočem biti odkritosrčen, moram reči, da bi bil za med rad sedel, ko bi le bilo za enega moža sence. Da bi zaostala, se jima je zdelo sramotno, zato sta ubrala urno pot pod noge, da čim preje dospemo v Begunje. Za to mojo neusmiljenost pa mi nista ostala dolžna, kajti kmalu potem sem dobil krepek „revanche.“

Če bi hoteli kako četrť ure pred Begunjami na desno od ceste, ki ne drži celo naravnost proti Cerknici, zaviti v stran, bi prihodili kake pičle pol ure. Pa nočemo. Ne da bi rekel, da bomo Bog ve kaj videli v tistih Begunjah, pa vendar človek rad obišče kraj, katerega je že večkrat slišal imenovati, pa ga še nikdar ni videl, zlasti pa, ker lahko z 99 % resničnosti upa, da Bog tam roko moli, in tam — je dobro biti. Bolje je tudi, da preje potolažiš svoj kričeči želodec in omočiš svoje suho grlo, da ne prideš ves medel v tak imeniten kraj kot je Cerknica.

Pusta in dolga se mi je zdela že pot proti Begunjam, a lep pa je pogled proti temu kraju in na zeleno, proti vrhu golo Slivnico (1116 m), vzdignujočo se na desno gori od Begunj onostran dolinice, katero dela potok Cerknica proti Begunjam. Z lepega vrha Slivnice se odpira krasen razgled po Kraškem svetu, zlasti pa na celo Cerkniško kotlino in bajno jezero. Da si mi tega veselja ne bomo privoščili, nisem kriv jaz, ampak moja tovariša, ki sta se odločno uprla, ko je prišlo po dolgi debati do glasovanja, ali gremo na Slivnico. In tako je propadel moj predlog za eden glas. Nič ni pomagalo. Dovolil sem si po propadlem predlogu še par nedovoljenih vzklikov in fakičnih opazk, radi katerih me nihče ni poklical „k redu“. Celó v gostilnici sem še godrnjal, pa presneto ju je malo brigalo, ko sta s tako notranjo zadovoljnostjo, katera se jima je kazala tudi na zunaj,

zaužívala naš vsakdanji kruh z nevsakdanjimi klobasami in sirom pa zalivala te božje dari s pristnim vinceem. Naposled sem prisedel k njima, ju še parkrat oštel — iz jeze, potem pa žačel piti — iz žeje in jesti iz — lakote.

(Konec prihodnjič).

Poziv

glede uredbe potresnega opazovanja na Kranjskem.*)

Malo je znanstev, v katerih je treba strokovnjaku toliko pomoči širnih krogov, kakor če mu je zasledovati bistvo potresov; kajti vsak tak pojav se da preiskovati le na podlagi mnogih poedinih opazovanj iz vseh krajev potresnega ozemlja. V mnogih deželah starega in novega sveta je zatorej opazovanje potresov dandanes urejeno po premišljenem načrtu, in ta uredba je vedi pridobila že znamenita spoznanja.

Odkar je meseca aprila l. 1895. grozna potresna katastrofa zadela našo ožjo domovino in se je pozornost vseh obrnila na tajno podzemeljsko silo, se čuti „Muzejsko društvo za Kranjsko“ poklicano, da opazovanje potresov v svojem okrožju tako uredi, kakor je dandanes v naših sosednjih deželah, na Hrvaškem (od leta 1881.), na Koroškem in Štajerskem, urejeno na korist znanosti, pa tudi — to trdno upamo — na splošno korist človeštvu; saj so že dostikrat čisto znanstvene preiskave porodile iznenadne praktiške uspehe.

Cesarska akademija znanosti na Dunaju se je iz enakih nagibov istočasno odločila, da uredi potresno opazovanje temeljito in trajno po vseh avstrijskih deželah. „Muzejsko društvo za Kranjsko“ bo torej v tej stvari delovalo za cesarsko akademijo, in akademija bo društvo podpirala.

Zatorej vljudno pozivljemo vse one, ki pritrjujejo vzajemni nakani cesarske akademije in Muzejskega društva, naj blagovolijo sodelovati, da se namera zvrši.

Vsak poročevalec prevzame le-to preprosto nalogo: kadarkoli se v njegovem bivališču prigodi zemeljski potres, naj popiše, kako se je potres pojavil, in sicer kolikor je opazil sam, ali pa zvedel od znancev. Poročilo naj pošlje kolikor moči kmalu potem „Muzejskemu društvu za Kranjsko v Ljubljani.“

To bode skrbelo, da se došla poročila že v društvenih publikacijah znanstveno uporabijo, ob enem pa bodo cesarski akademiji znanosti vsak čas na razpolaganje.

Naj bi naša zasnova rodila zanimanje, delo in uspeh!

Navod za poročanje o potresih.

Poročilo bo prav dostikrat imelo dovolj prostora na poštni dopisnici; redkeje bo dosti obširno za pismo.

*) Priobčili na prošnjo g. prof. Seidla v Gorici, kateri tudi sprejema poročila o potresih.
Ur.

Poročilo bodi kolikor moči tako sestavljeno, da odgovarja na ta-le vprašanja, ako ne pa vsa, vsaj na nekatera:

1. Na katerem kraju, kateri dan, katero uro in minuto se je potres začutil? Ura, po kateri se opazuje, naj se kolikor moči kmalu primerja z bližnjo kolo-dvorskno ali brzojavsko uro in pove naj se, na katero uro se nanaša zaznamovani čas.

2. Koliko sunkov se je pojavilo in v katerih presledkih? Koliko časa so trajali sunki, kako dolgo se je vsled njih še treslo?

3. Kakovo je bilo gibanje? (Udarec od spodaj, kratek sunek od strani, po-lagoma zibanje, valovanje ali le trepetanje itd.) Ali je bilo gibanje različno ob različnih sunkih?

4. Od katere strani neba je gibanje prišlo, kolikor se je smer začutila, in kolikor se je spoznala po nihanju zazibanih stvari, n pr. visečih svetilk?

5. S koliko silo se je prijavil stresljaj, to se pravi, kakove učinke je pro-vzročil? Ali je poškodoval hiše in kako? Ali je poročevalec začutil potres na prostem, ali v hiši, stoječ ali ležeč, pri kakšnem opraviilu?

6. Ali je tudi uho začutilo potres in kako? (Bučanje, zvenenje, rožljanje, hipno ali trajno itd.) — Ali se je zvok začutil pred potresom, ali za njim, in kako dolgo je trajal?

7. Kake prikazni so se sicer še pojavile? (Ali so studenci usahnili, ali se skalili, ali začeli na novo izvirati; ali so zašumeli gozdi, se odtrgale skale; ali se je pojavil močen veter ali nenavadne vremenske ali druge izpremembe v ozračju, ali so zavalovala jezera, ali se je na živalih kaj posebnega opazilo itd.?)

8. Ali utegne poročevalec naznaniti še nadaljnja opazovanja zvanecv ali drugih ljudi iz svojega kraja, ali nam more imenovati osebe, ki bi mogle kaj sporočiti?

Na kaj je treba posebno paziti, da se na peto izmed gornjih vprašanj prav od-govori, to kaže nastopna potresna lestva, ki v ta namen služi drugod po Evropi in v severni Ameriki.

Potresna lestva.

I. *Mikrosejzemske trepetanje*; to začutijo le najrahlejši instrumenti in dobro vajeni opazovalci.

II. *Silno slabotno gibanje*; seizmometri je gotovo začutijo, ljudje le izjemoma ob posebno ugodnih okoliščinah.

III. *Prav slabi sunki*; človek jih začuti, ako bdi in miruje, presodi tudi njih smer in trpež.

IV. *Slabi sunki*; tudi hodeč jih človek začuti; premakljive stvari se zatresejo, okna in vrata se zapro ali odpro, tla in stropi v sobah pokajo.

V. *Srednje močni sunki*. Vse stvari, ki niso zvezane s svojo trdno podlago, se zazibljejo, takó pohištvo i. dr.

VI. *Močni sunki*. Ljudje se vzbude iz spanja, zvončki po hišah zazvone, zrkala in podobepo stenah se zazibljejo, nihala se uram ustavijo, drevesa se vidno naklonijo.

VII. *Prav močni sunki.* Premakljive stvari se prevrnejo, kosi ometa od stropa in sten popadajo na tla, cerkveni zvonovi zazvone, ljudje se sploh prestrašijo, ali zidovom se ne zgodi škoda.

VIII. *Zelo močni sunki.* Dimniki se porušijo, zidovi prepočijo.

IX. *Izredno močni sunki.* Mnoge, dobro zidane hiše se ali po nekoliko ali popolnoma porušijo.

X. *Najsilovitejši sunki.* Vse hiše se popolnoma zrušijo, po zemlji nastanejo dolge razpoke, tu ali tam se hrib utrga.

Društvene vesti.

Anton Perne, član in bivši tajnik „Savinske podružnice Sl. pl. dr.“ je umrl dne 6. maja t. l. ob 1/8. uri zvečer v Gornjem Gradu v 30. letu svoje starosti. Bil je notarski koncipijent in rezervni častnik pri 79. pešpolku. Rajnik je bil vzoren narodnjak, izvrsten govornik in kremenit značaj, in gotovo bi bil slovenskemu narodu koristil še mnogo, da ga ni Bog prezgodaj poklical k sebi. Krasne planine so se mu omilile že v zgodnji mladosti, da je rad napravljaj izlete ali hodil na lov na divje koze in divjega petelina. „Slov. plan. društvu“ je bil vdan z vsem srcem in še nekaj dni pred svojo smrtjo je govoril z načelnikom, kako bode potoval, ko ozdravi. Zlasti ga je zanimala zgradba „Gornjegrajske koče“, za katero bi bil na smrt bolan še sam rad prosil knezoškofijskega oskrbnika, naj mu da potrebno dovoljenje za zgradbo te koče. — Pogreba dne 8. t. m. se je udeležilo mnogo znancev in prijateljev od blizu in daleč. G. notar A. Svetina in „Savinska podružnica Sl. pl. dr.“ sta položila lepa venca na krsto.

Nepozabnega pokojnika ohranimo v blagem spominu!

Podpora. Slavna posojilnica v Ribnici je darovala društvu 10 gld. Srčna ji zahvala!

Darila. Podarili so osrednjemu društvu: g. prof. Alf. Paulin več turističnih knjig, g. J. Arko, gostilničar v Postojini, štiri slike o Postojinski jami, Savinski podružnici pa: g. dr. J. Frischauf panoramo z Učke, gospod Jos. Pirš v Mozirju „Plan. Vestnik“ l. 1895. in 1896. lepo vezan. Vse častite darovalce zahvaljujemo prav iskreno.

Novi člani:

Osrednjega društva:

Ušeničnik Franja, v Ljubljani.

Ban Fran, upravitelj „Kat. tiskarne“ v Ljubljani.

Mayr Mavr., pivovarnar v Kranju.

Valenčič Ivan, tajnik mestne hran. v Kranju.
Stöckl Ivan, trgovski pomočnik v Ljubljani.
Rozman Fran, gostilničar v Ljubljani.
Humek Martin, nadučitelj v Boh. Bistrici.

Izlet k Sv. Joštu bođe vnebohoda dan, če ne bo zopet lilo.

Dva izleta Savinske podružnice. Savinska podružnica napravi prvi letošnji izlet v Hudo Luknjo dne 7. junija. Izletniki naj se zbero v Velenju v gostilnici gospoda Josipa Skaze. Odhod z vozmi ob eni uri popoldne. Veselica v Hudi Luknji se začne ob 3. uri popoldne.

Drugi izlet priredi podružnica na Ojstrico v dneh 26.—29. junija.

Vzpored temu izletu:

V soboto dne 26. junija zvečer se snidejo izletniki v Lučah in tam prenoče.

V nedeljo dne 27. ob šestih zjutraj sv. maša, ob osmih odhod na Planinška v Kocbekovo kočo. Popoldne izlet na Veliki Vrh (2113 m).

V ponedeljek dne 28. izlet na Ojstrico (2350 m) in odhod čez Škarje v Logarjevo dolino in Solčavo, kjer prenoči družba.

V torek dne 29. ob sedmih zjutraj odhod v Luče, ob desetih služba božja, potem skupno kosilo in popoldne odhod domov.

Da bo de moči o pravem času poskrbeti za prenočišča in za vse drugo, naj izletniki naznanijo svojo udeležbo načelniku gospodu Fr. Kocbeku v Gornjem Gradu vsaj do 20. junija t. l.

Na oba izleta vabi najvljudneje odbor.

Spominsko knjigo je razpeložilo Slovensko planin. društvo za obiskovalce „Nanos“ v Razdrtem v gostilnici gospoda Filipa Kavčiča.

Ključke do koč Slov. plan. društva imajo v Bohinju, in sicer v Bistrici: vodniki Janez Trojar, Gašper Arh, Gašper Logar; obč. tajnik Jože Ravhekar, gostilničarja Fr. Bevc in Janez Mencinger; — v Stari Fužini: vodnik Anton Šest; — v Srednji Vasi: Lovro Škantar; — v Ribičevem Lazu (poleg turistovskega hotela) Lovro Selar.

Ob paši na Velem Polju ima ključ tudi planšar tik Vodnikove koč France Stare, ki opravlja to koč in pobira denar. Vsak izmed ključev, ki jih imajo imenovane osebe, odpre vse koč: Orožnovo na Črni Prsti, Vodnikovo na Velem Polju, Triglavsko na Kredarici in Aljažovo v Vratih. R.

Markacijski odsek našega društva naznanja vsem zaznamenovalcem društvenih potov, da so jim barva in druge potrebščine na razpolaganje v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani.

Vsa pojasnila in navodila daje navedeni odsek.

V Vrata pod Triglavom svetujemo letos vsem občudovalcem narave gledat plazove, ki dreve in bobne z vseh strani ob Aljaževi koči. Snega je letos toliko, da bodo plazovi gotovo še ves ta mesec polzeli. Pot do Aljaževe koč je skozi kopna. Ključke do koč imajo Šmirc pa vodniki v Mojstrani. R.

Na Velem Polju je še toliko snega, da se Vodnikova koč še sedaj nič ne vidi izpod njega. Ker so bili te dni zopet hudi zameti, najbrže pred koncem junija meseca ne bo z lahka do nje priti. R.

Vodniku za Savinske planine je cena za dijake znižana na 30 kr.

Sekcija kranjska „Nem. in avstr. plan. dr.“ je izrekla H. Hessu zahvalo in popolno priznanje za to, ker je v spisu „Wandertage in den Steiner Alpen“ udrihal po „Slov. planin. društvu.“ S tem je to društvo zopet pokazalo svojo slepo strast in svoj srd, katerega pri vsaki priliki izliva po našem domačem društvu.

Alpiner Reise-Club. Kakor smo že na kratko omenili v 3. številki, se je osnoval v začetku tega leta na Dunaju nov turistovski klub z imenom Alpiner Reise-Club. To društvo bode pospeševalo turistiko po planinskih deželah in podpiralo vsa ljudomila in književna podjetja v planinstvu. V ta namen bode prirejalo potovanja, izlete, shode in predavanja, pomagalo planinskim društvom in zasebnikom pri planinskih stavbah ter podpiralo ubožne gorske prebivalce in onemogle vodnike. Napravljalo bode tudi knjižne in zemljevidne zbirke, se potezalo za znižane vozne cene pri raznih prometnih zavodih in posredovalo pri potovanjih in izletih. Člani so lahko tudi dame. — Mlademu društvu želimo mnogo uspeha.

—c.

Književnost.

Plitvička jezera (Les Lacs de Plitvice). Tako se zove novi list hrvaški, glasilo „Društva za uredjenje i poljepšanje Plitvičkih jezera u Zagrebu“, katerega 1. številka je okusno opravljena in z lepim oglavjem

izšla dne 1. maja t. l. v Zagrebu. Izhajal bode po eden pot na mesec ter stal za 1897. l. 2 gld. Uredništvo in uprava mu je v Zagrebu, v Jurjevi ulici broj 25. A. Prva številka, ki nam je došla v veliko ve-

selje, obsega poleg programa članke: Na Plitvička jezera! (spisal Kukuljević Sakeinski, Plitvička jezera u Hrvatskoj z dvema lepima slikama, Biljevni sag Plitvičkih jezera (spisal Dragutin Hire), Za Plitvička jezera, potem Viestnik in imenik članov. Novi list bratskega nam društva, ki teži kakor naše za tem, da se stranski in domači svet upoizna s prirodnimi krasotami, s katerimi je previdnost božja obilno obdarila lepo našo domovino in poklonila ji dragocene bisere, pozdravljamo najiskrenejše, želeč mu obilo uspeha.

Zeitschrift des deutschen u. österreichischen Alpenvereins 1896. — D. u.

ö. A. V. izda vsako leto obširno knjigo z večjimi razpravami in navadno umetniško izdelanimi slikami. Zvezek 27. ima 11 razprav in sicer opisuje E. Richter Norveško, I. Habel Argentinske Ande, G. Euringer skupino Montblanško, dr. K. Blodig in L. Purtscheller gorovje „Maurienne in Tarentaise“, g. Becker „Gurgler Kamm“, O. Schuster skupino „Langkofel“, J. Enzensperger „Höfats“ v Algavi, H. Hess „Kamniške planine“, dr. F. Ratzel „Alpe sredi zgodovinskega gibanja“, dr. J. Pommer „O planinski narodni pesmi in kako se najde“, K. Wolf „Hišne šege v Burggrafnamtu“ (v okolici Meranski).

Nas najbolj zanima Hessov spis „Popotni dnevi v Kamniških planinah“, s katerim hoče opozoriti člane D. u. Ö. A. Va. na lepote tega gorovja. Pisatelj je napravil v letu 1894. in 1895. izlete iz Bistriške doline na Kokrsko sedlo, Grintovec in Skuto; potem iz Bistriške doline na Ojstrico, Planjavo, Brano, Okrešelj, po Turskem Žlebu na Rinko, Skuto, Kokrsko Kočno in od nje

po Jezerski zarezi v Ravni in Spodnje Jezero. V turističnem oziru je nova tura na Kokrsko Kočno in po novem, od sekcije Železna Kaplja Ö. T. Ca napravljenem potu v Ravni, druge so sami znani izleti. Pisec opisuje svoje potovanje natančno, zanimivo, vzneseno ter pikantno za Nemce; kajti, žal, v svoji nemški zloglasni nepristranosti in nahujskan po naših domačih nasprotnikih se ni mogel vzdržati, da ne bi bil pri vsaki priliki mahnil po „Slovenskem planinskem društvu“. Toda o tem na drugem mestu. Da je H. Hess dober turist, ni dvoma; vendar se nam iz njegovega določevanja časa za posamezne ture dozdeva, da po planinah divja, zato njegovi podatki o času za večino hribolazcev niso prikladni.

To spis pojasnjujejo zares lepe slike: Grintovec s pogledom od Brane (peresni načrt), Ojstrica, Planjava in Brana, narisana od južnovzhodnega pobočja Skute (svetli tisk), konec Bistriške doline v novembru, pogled na Grintovec od Kokrskega sedla, Grintovec in Skuta s severnega pobočja Kočne (svetli tisk), koča na Okrešlju z Ojstrico, Turski Žleb, odhod v Ravni (peresni načrt). Vse podobe je risal in slikal umetnik E. T. Complan.

Album o Plitvičkih jezerih s fotografijami so izročili l. 1888. nadvojvodinji Štefaniji. Popis jezer v nemškem in francoskem jeziku je priredil g. dr. Frischauf. Sestava mu je prizadejala mnogo dela, ker mu je od kraja nedostajalo zgodovinskega gradiva. Naposled je dobil od vseučiliškega profesorja Binderja v Gradcu, ki je imel veliko zbirko rokopisov, zanimivih podatkov o Vojaški Granici. Toliko v prilog k zanimivemu spisu g. prof. Macherja o Plitvičkih jezerih. Iz tega pa je tudi razvidno, koliko zaslug si je g. dr. J. Frischauf že pridobil za turistiko v slovanskih deželah.

Poziv! Vljudno prosimo tiste cenjene člane, kateri so preveč dobili kako številko „Plan Vestnika“ leta 1895. ali 1896., pa tudi one, ki so prejeli list, ne da bi bili člani, naj nam blagovolijo dotične številke vrniti, ker so nam nekatere popolnoma pošlje in jih za naše knjižnice in koče zelo potrebujemo. — Ako kak član ne misli našega lista hraniti, blagovoli nam ga podariti. Najbolj potrebujemo številke 2., 3., 4., 5., 6. in 8. leta 1895. in 2., 3., 4., 5., in 6. l. 1896.

Železniški vozni red s cenami je priložen današnji številki.

Naznanilo o znižani voznini.

Č. člani „Slov. plan. društva“ opozarjamo vljudno, da prodaja vozne listke za vožnjo po južni železnici g. Ivan Soklič, trgovec v Ljubljani „Pod trančo“, in sicer:

1. za progo Ljubljana-Divača	po gld. 1'60	(navadna cena gld. 2'50)
2. „ „ Ljubljana-St. Peter	„ „ 1'20	„ „ 1'80)
3. „ „ Ljubljana-Il. Bistrica	„ „ 1'45	„ „ 2'30)

v III. razr. pošt. vlaka in brzovlaka št. 4, ozir. 3 in po isti ceni za vožnjo po teh progah nazaj.

Kdor si želi tak vozni listek kupiti, se mora izkazati, da je ud „Slov. plan. društva“.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah
št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vljudno svojo **trgovino s papirjem**
in s **pisalnimi potrebščinami**. Vzorice
papirja pošiljam na ogled.

V svoji **knjigoveznici izdelujem vezi pri-**
proste in najfinejše.

Oroslav Dolenc,

svečar in lečar,

trgovec z medom in voskom v Ljubljani,
v Gledaliških ulicah št. 10.

Prodaja izvrstno brinje in brinovec ter medice
lastnega izdelka po nizki ceni.

Kupuje med v panjih in sodčkih, pa tudi vosek in
suho satovje.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**,
posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastonj.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Evantiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča deko-
rativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo štev. 2,
priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega in**
manufakturnega blaga na debelo in na drobno
po **nanižih cenah**.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slo-
novih ulicah št. 10—12.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo
bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5
do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakršni popravki se izvršujejo hitro in ceno.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za **Florijansko**
cerkviyo v ulicah na grad št. 7. v na-
ročitev vsakovrstnih **strugarških koščenih,**
roženih in drugačnih izdelkov, katere
bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Živež za hribolazce.

Maggijeve buljonske glavice in zavoji z Maggijevo
juho, grahove klobase, jako krepčilne, vkusne in
se mahoma pripravijo.

Živila zavzemajo malo prostora.

Dobiti pri Josipu Matiču v Celju.

Jul. Maggi & Co.
v Bregencu.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani,
v Igriških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dverane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznано dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznано izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

Živež za turiste.

Mesne konzerve, Maggijeve buljonske glavice in povitke za juho, sir, kavo, čaj, čokolado, kakao, rum, konjak, slivovec itd. itd.

prodaja in pošilja kar najboljše vrste

Josip Matič,

prodajalec specerijskega blaga in delikates v Celju na Štajerskem

✦ Ceniki zastoj in franko. ✦

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

J. Klauerjev
planinski liker

iz kranjskih gorskih zelišč,
imenzov.

Triglav,

je izvrstna pijača najbolj-
šega okusa. Triglav vpliva
jako dobrodejno na želodec
in čudovito poživlja telo.
V njem ni nobene snovi,
ki bi količnik škodila
zdravju. To so dokazale
kemične preiskave prof.
B. Knapišča,
ravnatelja c. kr. presku-
šališča v Klosterneuburgu,
prof. dr. L. Roeslerja,
in ravnatelja c. kr. presku-
šališča na Dunaju, dr.
E. Meisla.

Vsi ti strokovnjaki
so izrekli, da je Triglav
izboren liker.

Pristni Triglav

se dobiva
v malih in velikih stekle-
nicah s posebno
varstveno znamko
samo pri izdelovalcu,
trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del
in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAC

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške
in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče
za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Iloštrovani ceniki se razpošiljajo franko in zastoj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 7,
se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,
katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi,
raznoverstne izprehodne palice, prav umetne
izdelke iz rezljane lesa, galanterijske
in usnjene reči, blžuterijo itd. ter otročje
vozičke vsake vrste

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v posloju Tonhalle.

PEREGRIN KAJZELJ

v Ljubljani, na Starem trgu,
priporoča svojo bogato zalogo steklenega
blaga, beloprstnega in rjavoprstnega ter
porcelanastega namizja.

Priporoča tudi planincem vsakovrstne plo-
ščaste steklenice in kozarce.